

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Apologia Petri Stevartii Leodii, Theologiae In Academia
Ingolstadiana Professoris, Ad D. Mavritium Ibidem
Parochi, Consilarii Ducalis Bauarici, & ad SS. apostolos,
Coloniæ, Præpositi. Pro Societate ...**

Stevartius, Petrus

Coloniae Agrippinae, 1594

VD16 S 8949

Sententia Iesuitarum & Catholicorum omnium de puniendis ac tolerandis
Hæreticis.

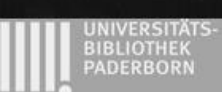
[urn:nbn:de:hbz:466:1-70292](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70292)

nisi illa, quibus cum cupiditatibus pugnatur. Et quomodo possunt aut studia literarum inter bellicos tumultus vigere; aut Maiestas diuini cultus inter funera augeri? Paucis, omnia, quæ bellum comitantur, Iesuitarum vitæ, instituto ac proposito vehementer repugnant. Ea autem sunt; Ordinum, hominum, officiorum confusio, militum audacia, hostium terror, ciuium inter se diffidentia, varij & inopinati euentus, incertitudo futurorum, certitudo periculorum. Cum è contrà Societatis IESV homines ament & sectentur ordinem, celebritatem templorum, constantiam in exercendis pietatis operibus, alacritatem DEO seruientium, & spem futurorum bonorum: planè, vt quò magis confideres, eò pauciora inuenias, ob quæ videri possint Iesuitæ non pacem & quietē seditionibus ac bellis, tum Ciuilibus, tum externis præferre. Taceo, quòd cum tanta sint in eos hæreticorum odia, vt vix ipsum humani generis hostem plus odisse videantur plerique hæretici, sibi ipsis Iesuitæ propter incertos belli euentus, magna mala procrearent, nempe mortem crudelem ac sæua supplicia, si in arma Catholicos prouocarent. Quare si quisquam mortalium est, qui & pacem optet, ac optare meritò debeat, hi Iesuitæ sunt, quorū res maximè tempore pacis, incrementa sumunt: sicut & vniuersa res Catholica, ac Christiana, postquam sanguine semel fundata, stabilita, ac longè lateq; propagata est. Nam & Religionis puritas, & ornamenta templorum, ac triumphus Ecclesiasticus potissimùm in pace resplendet: vt meritò possit malè Catholicus haberi, aut eo ipso quis agnosci non esse Iesuita, si pacem bello non præferat.

Societas Iesu conatibus plus ferè bella & seditiones obstant, quam vlli hominū congregationi.

Et quoniam illam communem totius Christianitatis pacem iam pridem amisimus, pacis amantibus illud saltem conuenit, vt qua possint ratione, beatam quietem in sua patria interturbari non sinant; sed vnitatem ac tranquillitatē perpetuam conseruent. Hinc igitur etiam illa est Iesuitarum & Catholicorum fides: si quo in Regno floreat ac vigeat pax, illi Maiorum nostrorum ætati similis, vbi scilicet omnes vna Catholica Religione DEVM veneretur & colant,

Sententia Catholicorum & Iesuitarū, de vna Catholica Religione, vbi id fieri potest seruanda.

*Et de here-
si ac here-
ticis tolera-
dis aut exi-
gendis ea-
de, & que.*

*Diligentia
Catholico-
rum Princi-
pū laudan-
dū in confer-
uanda fidei
purissima
veritate.*

lant, ac Romanam Ecclesiam tanquam matrem (rideat & ringatur licet Polycarpus) agnosceant: ibi eam tranquillitatem ac vnitatem Catholicam ita conseruari debere, vt ne minimum quidpiam admittatur, quod eam dissoluere ac perturbare possit. Ac si quis illic seditiosus existat, qui noua sacra, nouos ritus, nouum Euangelium introducere velit, eum excludendum, eijciendum: aut si rempubl. turbet, vel seditiones moturus timeatur, etiam cum ignominia repellendum: Quòd si non cesset, etiam vita ac sanguine scelus illud seditiosis expiandum esse. Atque hic quantumcunque nos crudeles exclament Polycarpus ac Prædicantes eius, tamen hoc à nostris Theologis satis est probatum: nempe hæreticos, etsi nulla vi ad credendum aliud quam velint, cogi possint; tamen, ne suam Impietatem prodant, aliosve doceant, & respublicas turbent, minis ac supplicijs adigendos esse, si cætera leuiora medicamenta spernant. Quare, quod in quibusdam Regnis ac Prouincijs in hæreticos inquiratur, ac si turbare deprehendantur, supplicij statuatur, rectè fit, & Scripturæ sacræ, sacrisque Canonibus cõsentanea ratione. Nec plus hæc seueritas crudelitatis habet, quàm se seditiosi aliqui, atque ad defectionem cæteros sollicitantes, capiantur, exulare, aut etiam pro grauitate criminis trucidari iubeantur. Nam illud etiam animaduertendum est, quamdiu seditiosorum hominum conatibus resisti potest mitioribus ac leuibus pœnis, tamdiu ab acerbioribus remedijs, sectione scilicet & vstione abstinendum: Verùm vbi vitium tenacius in hæserit, & radices altiores egerit, etiam ferro præscindendum esse. Possè autem in aliquo Regno sine sanguine Catholicam fidem, eamque vnicam conseruari, multæ ditiones ac prouinciæ sub Augustissimo Austriacæ familiæ imperio; tota nostra Bauaria, & plurimæ etiam ditiones aliorum, Ecclesiasticorum præcipuè Principum docent: in quibus nulla in vllum crudelitas exercetur, & puritas nihilominus fidei conseruatur, quamdiu inuigilatur, ne seditiosorum hominum conatus cõirrepant. Atque constat quidem in eiusmodi locis, & vi-
uere,

uere, & in precio esse Iesuitas; neq; tamen vllius ex his Pro-
uincijs pacem turbasse; quid enim Polycarpe? an tu censes
iniuriam tibi futuram, si ad Serenissimorum, vel Austriæ,
vel Bauariæ Principum ditiones, aliquid rerum nouarum
moliturus, aut fidem nouam populum edoctrurus accedēs,
punireris: Certe quamuis exulare tunc iubereris, aut igno-
minia afficerere publica, merito id fieret tuo: quia quocun-
que peruenistis, tumultus ac seditiones & inobedientiam
erga Magistratus concitastis: quod nunquam neq; vsquam
fecerunt Societatis IESV Patres, qui etiam sub Tyrannis &
persecutoribus, fidem Catholicam Romanam; non alie-
num, sed proprium sanguinē fundendo, propagare: & eod-
em, tam Catholicos Christianos, quam obedientissimos,
etiam Ethnicis Dominis, clientes efficere, vel sola Iaponia
testificante, nouerunt. Hoc igitur aperte docemus ac profi-
temur, Catholicis obstādum esse Principibus, ne clam vel
palam hæreses in eorum ditiones irrepant.

Quod si verò aliqua Regionē vsque eo iam sint depra-
uata, vt maior vel magna certè earum pars hæresi infecta
sit, eas quidem certū est minus quieta ac diuturna pace frui-
turas: neq; tamen monent Catholici vel docent, vt omnes
hi clam aut palam, vel à milite, vel à carnifice, occidantur:
sed quoniam tolerandi sint, hoc suadent Catholici Docto-
res & Iesuitæ: Coerceantur Hæretici & Prædicantes, vt ijs,
quæ habent, contenti sint: ne velint abrogare cultus diui-
nos: non spoliare Catholicorum templa: non vastare &
occupare Monasteria, non Virgines DEO sacras prostitue-
re permittantur: compellantur eandem perpetuo Religio-
nem profiteri: non mutare formas fidei, atque credendi; si
Lutherani sint, caueatur ne fiant Calviniani; aut ex istis A-
thei. Atq; hic quoq; modus sine sanguine hæreses, vel extin-
gueret, vel labefactaret. Non enim possunt esse constantes
hæretici, aut idem aliquod dogma perpetuò profiteri: quia
cum suo quisq; è cerebro fidem sibi cudat, quā nomine Ver-
bi DEI venditet, fit, vt vix vllus Prædicans reperiatur, qui
idem credat hodie, quod antè mēsem professus est. Si verò
ij, qui-

*In quibus la-
cis hæreses
inualucrūt,
quid agen-
dū, vt quie-
tè viuatur,
& sine san-
guine ac
supplicio hæ-
resis labef-
factetur.*

*Maxima
iniquitas ha-
reticorū &
frigidorum
Catholico-
rum qui
Catholicos
debere sile-
re, non repu-
gnare hære-
tici existi-
mant donec
omnia ab
ijs occupen-
tur.
Iterum ex-
plicatur a-
nimus Iesui
zarum in
haereticos.*

ij, quibus hæc libertas aliam fidē à Catholica Romana pro-
fitendi facta est, etiam turbas ciere, si de possessionibus anti-
quos possessores ac legitimos Dominos; Sacerdotes ex tem-
plis; ex Monasterijs Religiosos eijcere conentur, cur vim
vi repellere non liceat, & seditiosos turbatores armis in or-
dinem redigere: eamq; libertatem, qua in perniciem alio-
rum vtuntur adimere?

Ex quibus facilè iam deprehenditur, quæ sit Societatis
IESV mens, de Protestantibus ac Euangelicis in Imperio,
quidnā ijs fieri velit, aut optet. Hoc enim optat: Primum, vt
omnes hæreses intereant, ne quis propter eas vel corpore
vel animo pereat: Vt omnes ad vnitatem fidei & Religio-
nis Catholicæ redeant ac resipiscant: Deinde, vt nullum
Prædicantium sol aspiciat; sed aut cōuertantur ad salutem,
aut saltem in officio sic cohibeantur, vt sua sorte contenti
populum in Catholicos non instigent; & si secus faciant, ac
pacem perturbare nitantur, etiam puniantur. Præterea, vt
Protestantes cum Catholicis humaniter, amicè, pacificè
viuant, atque vt vnitatem Catholicam iam amissam, saltem Ci-
uilibus ac Christiana cōcordia in Imperio seruetur; nihil con-
tra fidem datam, aduersus legitima pacta, conuenta, fœde-
raq; comitorum Imperialium suscipiatur. Hæc Catholi-
corum omnium, hæc Iesuitarum mens ac sensus est. Omnē
doctrinam, quæ non sit Catholica, deletam cupiunt, sed nō
armis: Verum potius splendore doctrinæ Catholicæ, exem-
plis sanctitatis ac innocentia: aut diligentia, vigilantia ac
solertia Magistratum Catholicorum. Sanguinem Prote-
stantium ad eō Iesuitarum non sitiunt, vt pro eorum salute, non
dubitarent multi etiam proprium sanguinem profunderē;
durißimos labores & cruciatus subire. Hæc enim ego de So-
cietatis IESV Clericis polliceri possum. Simul illud alta,
planaque voce pronuncio: Nulla in Imperio extitisse hæc
tenus exempla bellorum, quæ vel Iesuitarum, vel aliorum
Catholicorum consilio, à Magnatibus & Magistratibus Ca-
tholicis, contra Protestantes solius Religionis causa sine
suscepta, sed semper laceßitos duntaxat Catholicos, ab in-
ulti-

multibus tantum improborum se tutatos esse, & saepius iniuriam passos, nunquam intulisse.

Comparemus nunc, si placet, cum hac fide & animo Catholicorum Iesuitarumque; fidem ac sententiam Protestantium; tum etiam bella ab his & illis inuicem gesta perpendamus: apparebit sane, qui sint Rerum pub. perturbatores, qui belli tubæ, faciesque. Primum, illud est admirabile, quod hi tam clementes atque mites Evangelici doceant, ac clament contra Doctores Catholicos & Ecclesiam, fidem liberam esse; conscientias non cogi aut constringi: neminem ad fidem & religionem vi aut supplicio trahi; verbo DEI, contra errantes, non gladio, non laqueo aut igni, pugnare oportere. Itaque indignantur & horribilibus calumnijs Catholicos infectantur, qui contrarium docendum & faciendum censent. Verum in hac re illud accidit: Nos Catholici, praesertim in Imperio, verbis seueritatem, & poenas in contumaces Hæreticos praeferrimus: re ipsa mansuetudinem & patientiam. Hæretici è contrariò sermone blandiuntur, & factis lædunt innocentes Catholicos. Nonnè in multis ciuitatibus ac Prouincijs Imperij, etiam in quibus plures & meliores sunt Catholici quam Hæretici, libera est Religio? Nonnè multi Principes Catholici in suis ditionibus ac Regnis locum dedere & templa permisere, Lutheranis, Caluinianis, Anabaptistis, alijs Hæreticis? Nonnè vbi-
cunque nonnihil virium sumpsit aliqua Hæretica factio, illicitandem obtinuit libertatem? Atqui Catholici sentiunt alioqui, vi quoque & supplicijs in ordinem cogendos hæreticos. E contrariò, vos qui fidem docetis, ita liberam esse debere, vt nemo propterea, quod aliam sectam, quam eius Principes & Magistratus, sequatur, aut in exilium mittendus, aut vlla molestia afficiendus sit; Vbi, quaeso, per Deum immortalem, hanc libertatem vos Catholicis permittitis? Vnum mihi locum in Imperio ostende, in quo si dominantur, aut summum Magistratum gerant Hæretici, hanc libertatem, quam ipsi petunt, & à nobis saepe impetrant, Catholicis relinquunt? libertatem quidem hæresum quibusdam

Comparatio hereticorum cum Catholicis in fide & in factis.

Prædicationis summa est vt quilibet quod sibi bonum videtur, credat.

Iniqua illorum Protestantium peccatio, qui in suis terris nullum Catholicis locum aut exercitium relinquunt sibi apud Catholicos omnia esse libera cupiunt.

O

locis